

Jaarverslag 2019

Stichting Vleermuiswerkgroep Groningen

Huidige samenstelling van het werkgroepbestuur:

Voorzitter:	Rients Bijlsma
Secretaris:	Klarissa Nienhuys
Penningmeester:	Hanneke Heerema
Leden:	Koen Breed, Teddy Marco Dolstra, Thorhold Souilljee, Judith Wieringa

Interne zaken werkgroep:

Met het invoeren van gegevens van de afgelopen 16 jaar is een eind gekomen aan het project om een provincie-brede inventarisatie te realiseren. De werkgroep maakt in 2019 een pas op de plaats en gaat zich bezinnen op een nieuw inventarisatieproject.

Er is afgelopen jaar helaas weer erg veel tijd besteed aan overleg en/of procedures om negatieve invloeden en ontwikkelingen voor vleermuizen binnen de perken te houden.

Met name onderhandelingen met de gemeente Groningen en ProRail om ecologisch herstel voor watervleermuizen van de omgeving van Station Europapark te realiseren hebben buitensporig veel tijd gekost.

Activiteiten in 2019

De werkgroep telt in 2019 ca 30 personen die als vrijwilliger hun steentje hebben bijgedragen aan de vele activiteiten.

Bij de wintertellingen zijn in de provincie in totaal 26 objecten en veel kasten geteld.

Dit jaar zijn voor het eerst drie NEM VTT routes gereden. Het analyseren van de resultaten kostte veel tijd. In de zomer zijn 9 beperkte inventarisaties door de provincie uitgevoerd, waaronder drie grotere gebieden: Fraeylemaborg Slochteren, Ekenstein Appingedam en Heemtuin Muntendam en slechts 3 kolonies geteld.

In mei 2019 heeft de werkgroep 16750 vleermuiswaarnemingen, genoteerd vanaf 2002, ingevoerd in de NDFF, met dank aan de steun van de Provincie Groningen.

Er zijn in 2019 12 excursies gehouden, waarvan 6 tijdens de Nacht van de Vleermuis.

Persberichten

Er zijn vier maal persberichten verstuurd over vleermuizen in de provincie.

Op de facebook pagina zijn 67 berichten geplaatst, verdeeld over het gehele jaar. Deze berichten worden automatisch ook op Twitter gepost.

Het aantal volgers op Facebook + Twitter is in 2019 wederom gegroeid: naar 597 + 179. Ten opzichte van 2018 is dat een gemiddelde groei van 11%, waarvan het grootste deel via Facebook (16%) kwam.

De Vleermuiswerkgroep Groningen heeft in 2019 160 meldingen en verzoeken om informatie afgehandeld: vrijwel evenveel als in 2018. Er is een duidelijke trend dat het aantal paniekerige of boze verzoeken om "enge" vleermuizen weg te halen daalt, terwijl er meer verzoeken binnenkomen waarin gevraagd wordt mee te denken over herstel of isolatiewerkzaamheden waarbij de vleermuizen kunnen worden ontzien. Ook is herhaaldelijk advies gevraagd over wat te doen bij voorgenomen of uitgevoerde werkzaamheden die ten nadele van vleermuizen leken of waren. Dit heeft tot ca tien meldingen bij de handhavers van de Wet Natuurbescherming geleid.

Het meldingsformulier van vleermuis.net wordt minder gebruikt; steeds meer mensen nemen direct contact op m.b.v. de informatie over “deskundigen in de buurt” of gebruiken facebook.

Extra vermelding verdient

Herstel habitat watervleermuizen rond Sterrebos.

De groene vleermuistunnel, met een hop-over, langs de Kempkensberg, de verbindingsroute voor watervleermuizen vanuit het Sterrebos (verblijfplaatsen/koloniebomen) richting foerageergebieden aan de Helperzoom is in 2019 - conform de ontheffing - gerealiseerd.

De oversteek over de Helperzoom is nog steeds te veel verlicht.

De oude vervolg route langs de Helperzoom naar een grote foerageervijver is door de bouw van Station Groningen Europapark verwoest en in 2011-2013 niet goed gecompenseerd. Vanwege de aanleg van een extra perron is gewacht met herstel tot 2019, maar als het aan ProRail had gelegen had men eerst alles gebouwd en dan in 2020 begonnen over de rest na te denken. In de loop van dit jaar hebben de procedures en onderhandelingen met de gemeente Groningen en ProRail om dit herstel te realiseren buitensporig veel tijd gekost van een aantal vrijwilligers.

Ringoven winterverblijf

In mei 2019 heeft Groninger Landschap het terrein met de steenfabriek Rusthoven te Wirdum aangekocht. Daarmee is de ringoven van deze fabriek 36 jaar na de ontdekking dat er vleermuizen in overwinteren eindelijk uit de handen van speculanten en vandalen. Er zijn enige maatregelen genomen om de ringoven beter af te schermen tegen de elementen. De grote schoonmaak van de bitumen- en asbestvervuiling zal pas in 2020 gerealiseerd worden. De werkgroep heeft op 19 mei over schoonmaak van het dak ongevraagd advies gegeven.

Commentaar op Soortenmanagementplan Groningen

De stad Groningen heeft voor vijf woningbouwverenigingen een Generieke Ontheffing voor onderhoud, isolatie, renovatie en versterkingswerkzaamheden met een Soorten Management Plan gerealiseerd. Vrijwilligers van de werkgroep hebben hierover, alsmede over diverse andere projecten, commentaar gegeven.

Monitoringsplan windmolenparken

Er is in verband met de vergunning voor beoogde windmolenparken langs de kust van Groningen een monitoringplan opgesteld om meer inzicht te krijgen in de trek van ruige dwergvleermuizen en tweekleurige vleermuizen. Vrijwilligers van de werkgroep hebben in het overleg hierover het plan met enige extra meetpunten weten te verbeteren.

Vleermuisopvang Adorp

De Vleermuisopvang in Adorp heeft in 2019 meer vleermuizen binnengekregen dan ooit: 223. Mét de vleermuisopvang in Stadskanaal (38) lag het totaal dit jaar op het spectaculaire aantal van meer dan 260 binnengebrachte dieren. Beide opvangen zijn zelfstandig en staan los van de vleermuiswerkgroep Groningen.

In 2010 kwamen er in Adorp nog maar acht dieren binnen; sinds 2016 lagen de aantallen al op meer dan honderd per jaar. Dit heeft te maken met de effectieve organisatie van de dierenambulances, terwijl over de opvang van vleermuizen eigenlijk niet goed is nagedacht. Een en ander betekende jaarrond en in de kraamtijd nachtenlang verzorging, grotendeels door één persoon: Anja Sjoerdsma – met zo nu en dan wat hulp - en dit alles zonder enige subsidie. Elders in het land worden bij zulke aantallen met financiering 5-10 vrijwilligers ingezet. Dit is niet vol te houden voor één persoon en dus heeft Anja Sjoerdsma in november 2019 besloten om er een punt achter te zetten, na 22 jaar.

Sindsdien hebben vier leden van de vleermuiswerkgroep tientallen mails, telefoontjes en meerdere werkbezoeken besteed aan het zoeken naar een duurzame oplossing, in overleg met diverse betrokken partijen. Die oplossing was op 31-12-2019 nog niet in zicht. Een oproep voor vrijwilligers voor de opvang is door ca. 30 personen beantwoord. Voor deze speciale vrijwilligers is een opleidingstraject in gang gezet.

Stichting Vleermuiswerkgroep Groningen is gelieerd aan de Zoogdiervereniging.

